

Motit liikkeelle

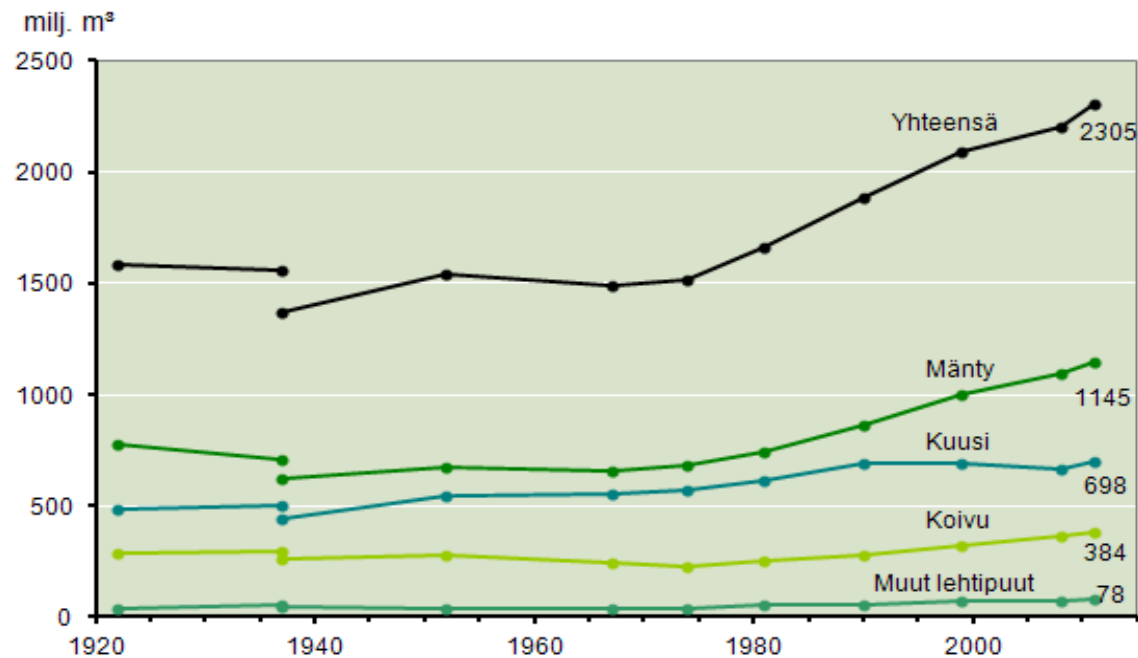
Etelä- ja Keski-Pohjanmaan
metsänomistajille osaamista
yrittäjämäiseen metsätalouteen

Puukauppa ja hakkuut

Suomen puuvaranto

Suomen metsien puuvaranto on viimeisimmän Valtakunnan metsien inventoinnin mittausten mukaan 2305 miljoonaa m³ ja puuston vuotuinen kasvu 104,0 miljoonaa m³. Puustosta mäntyä on 50 %, kuusta 30 %, 12 % hieskoivua, 4 % rauduskoivua ja loput muuta lehti- ja havupuuta

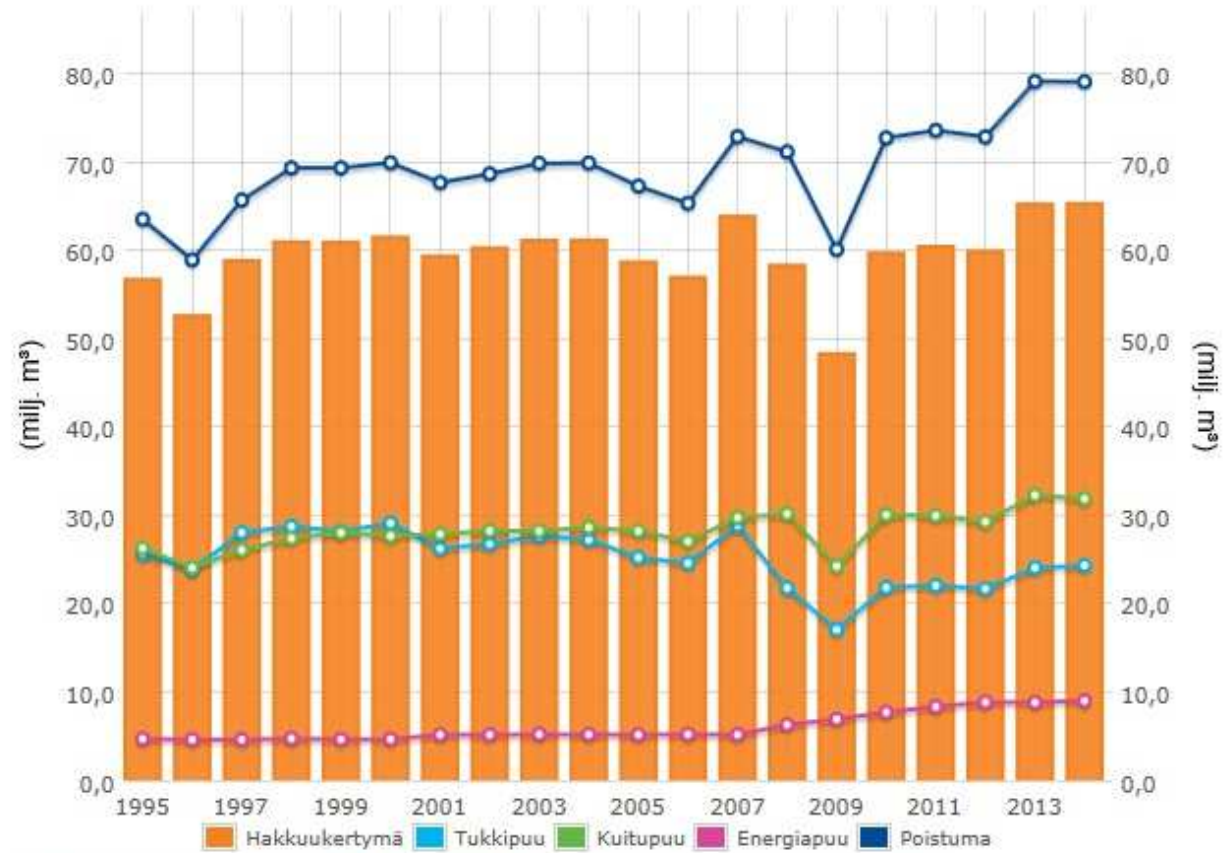
Suomen metsien puuston tilavuus 1922-2011

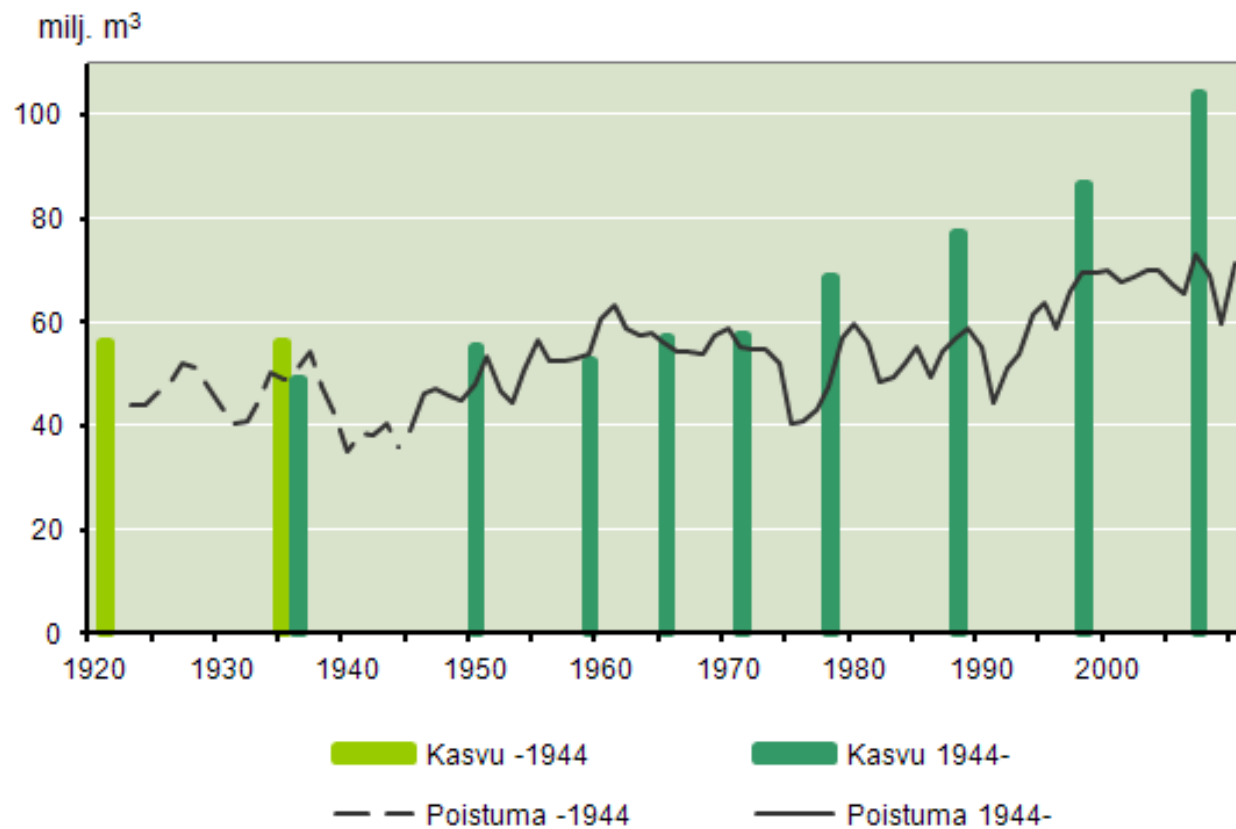
Hakkuukertymä ja puuston poistuma

- * Hakkuukertymä, eli Suomen metsistä hakatun runkopuun kokonaismäärä oli vuonna 2014 yhteensä 65 miljoonaa kuutiometriä ja 2105 vuonna 68 milj. m³.
- * Hakkuukertymästä 86 % oli kotimaisen teollisuuden raaka-aineeksi tai vientiin hakattua tukki- ja kuitupuuta. Loppu 14 % oli energiapuuta (runkopuuta).
- * Luonnonvarakeskuksen tuoreimpien laskelmien mukaan suurin kestävä teollisuus- ja energiapuun hakkuumahdollisuus on tällä hetkellä noin 81 miljoonaa kuutiometriä runkopuuta vuodessa, joten siitä oli vuonna 2015 koko maan tasolla käytössä 84 %.
- * Puuston poistuma oli 2014 vuonna 79 miljoonaa m³ ja 2015 vuonna 82 milj. m³. Tämä puumäärä sisältää hakkuukertymän lisäksi myös metsään jäävän hakkuutähteen runkopuun sekä luontaisesti kuolleen runkopuun.
- * Jos metsien hakkuumahdollisuudet haluttaisiin hyödyntää täysimääräisesti, tulisi metsämaan pinta-alasta harventaa 3,5 % ja uudistaa 1,0-1,1 % vuodessa. Nyt vastaavat prosenttiluvut ovat Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla 2,42 ja 0,73. Eli alueen yksityismetsistä on mahdollista lähivuosina hakata selvästi enemmän (30 – 40 %) puuta kuin mitä edellisellä viisivuotiskaudella on hakattu.

Hakkuukertymä puutavaralajeittain ja puuston poistuma

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Hakkuukertymä ja puuston poistuma.

Puuston vuotuinen kasvu eri inventoinneissa ja poistuma 1922-2011

Puukauppa ja sen suunnittelu

Puukaupan suunnittelu kannattaa aloittaa yhteydenotolla asiantuntijaan, joka kanssa yhdessä selvitetään

- * metsän hakuumahdollisuudet
- * sovitaan hakkuualueen (myyntierän) koosta
- * rajataan alue kartalle ja tarvittavin osin myös maastoon
- * selvitetään alueella mahdollisesti olevat arvokkaat luontokohteet, jotka vaativat erityiskohtelun
- * selvitetään alueen kaavoitustilanne

Metsänhoitoyhdistyksessä tiedetään paikallinen puumarkkinatilanne ja ajankohtainen puun tarve ostajittain.

Metsäteollisuustuotteiden markkinatilanne ohjaa myyntikohteen sijoittelua niille metsikkökuvioille, joista voidaan hakata kulloisenkin markkinatilanteen mukaisia kysytyimpiä puutavaralajeja.

Metsäteollisuus elää kvartaalitaloudessa, puiden kiertoikä on 70-90 vuotta. Metsänhakkuusopimuksissa 2 vuoden korjuuaika, mutta pystyvaranto pyritään pitämään mahdollisimman pienenä.

Tilakohtainen metsäsuunnitelma antaa hyvän perustan myyntikohteen valinnalle.

Metsänkäyttöilmoitus on tehtävä 10 päivää ennen hakkuun aloittamista. Ilmoitus on voimassa 3 vuotta.

Pystykauppa vai hankintakauppa

Pystykaupassa luovutetaan metsänhakkuuoikeus puunostajalle.

Puun hinta määritellään siten, että se sisältää pystyssä olevan puun arvon. Ostajan kanssa solmitaan hakkuusopimus ja metsänomistajalle maksetaan puusta kantohintaa. Ostaja hoitaa hakkuun ja metsäkuljetuksen sekä vastaa korjuun toteutuksesta ja korjuujäljen laadusta.

Hankintakaupassa metsänomistaja tekee (tai teettää) hakkuutyön itse, solmii hankintasopimuksen ja puusta maksetaan hankintahintaa.

Tarjousten pyytäminen ja hintavertailu

Pyydetään ostotarjoukset ja niiden perusteella tehdään hintavertailu, jossa otetaan huomioon eri puunostajien

- * laatutekijät
- * minimiläpimitat
- * katkonta ja tukkipituudet

Sähköinen puumarkkinapaikka, johon ollaan siirtymässä, parantaa myös erikoispuutavaramarkkinoiden myyntimahdollisuuksia.

Metsänhakkuusopimus

Puun määrä, hinta, mittausmenetelmä, maksuaikataulu ja muut puukaupan ehdot kirjataan metsänhakkuusopimukseen, jonka myyjä ja ostaja allekirjoittavat. Kaupparakissa sovitaan mitta- ja laatuvaatimuksista, korjuumenetelmistä, ennakkorahoituksesta ja maksuaikataulusta sekä mahdollisesta puun menekinedistämismaksusta.

PAIKALLISET PUUNOSTAJAT

- Metsäliitto
- UPM
- Stora Enso
- Junnikalan Saha
- Keitele-Forest

PUUN VÄLITTÄJÄT

- Metsänhoitoyhdistys
- Biowatti
- EMP- metsä
- Otso

TOIMITUSKOHTEET

- Lapuan saha
- JET-puu
- Hasa
- Kohiwood
- Akonkoski
- Lämpölaitokset
- + kaikki paikalliset puunostajat

Junnikkala.com

KEITELE
group

metsänhoitoyhdistys

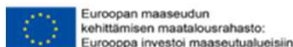
EPM Metsä
Paikallista puun käyttöä

Korjuunvalvonta

Valvo että puut korjataan sovitusti.

- mitta ja laatuvaatimukset
- mittalaitteen tarkkuus
- varastopaikat, ojat, painumat, säästöpuut
- tilitys

Kiitos!

Hankkeen yhteyshenkilöt:

Kyösti Sipilä, Metsäkeskus

p. 040 775 1719 / kyosti.sipila@metsakeskus.fi

Jani Lehtimäki, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

p. 044 725 0606 / jani.lehtimaki@kpedu.fi

Johanna Salla-Uitto, Koulutuskeskus SEDU

p. 040 6807054 / johanna.salla-uitto@sedu.fi

Johanna Perkkalainen, Metsänhoitoyhdistys Keskipohja

p. 040 555 2629 / johanna.perkkalainen@mhy.fi

